
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
	Студијски програм:	Просторно планирање Општи смјер	

Назив предмета	Принципи и методе регионализације			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СППП13ПМР	Основни	6	2+2	5
Наставници	др Миленко Живковић, ванр. проф., MSc Драган Папић, в.асист.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова пријављивања и слушања предмета	
Циљеви изучавања предмета:	
Предмет је теоретско-методолошког карактера и има за циљ да синтетизује знања из области регионалне, економске и географије насеља са знањима из области регионалног развоја и регионалног планирања и укаже на њихову примјену у просторном планирању.	
Исходи учења (стечена знања):	
Задатак предмета је оспособљавање студента – будућег просторног планера да примјени теоријско-методолошке поступке у рјешавању конкретних проблема у просторном планирању регионалних цјелина различитих територијалних обухвата и друштвених величина.	
Садржај предмета:	
Наставне јединице:	
1. Увод у проблематику регионализације и њене примјене у просторном планирању: Појам региона (регије и регионализације);	
1.1. <u>Анализа различитих поимања регионализације (научни континуитет – дисконтинуитет)</u>	
2. Регионална парадигма у наукама о простору;	
2.1. <u>Делимитација региона (територија, границе, структура).</u>	
3. Принципи регионализације: Физиономичност, хомогеност, хетерогеност, зоналност – а зоналност, функционалност, одрживост, системност, кохерентност, комплементарност, динамичност – статичност.	
3.1. <u>Примјери примјене појединих принципа</u>	
4. Методе регионализације.	
4.1. <u>Опште методе регионализације (аналитичке, синтезне, квантитативне, квалитативне) и посебне методе (регионална анализа и регионална синтеза)</u>	
5. Фактори регионалног окупљања и регионалне диференцијације простора:	
5.1. <u>Природни фактори – рељеф, клима, воде, биљни и животињски свијет, природни ресурси и потенцијали и природна ограничења. Примјери фактора регионализације: становништво, насеља, привреда (производња, расподела, потрошња), инфраструктура, јавносоцијална инфраструктура.</u>	
6. Остваривање и дефинисање равномјерног регионалног развоја. Концепти – експортна база, стадијуми развоја, поларизовани развој, центар-периферија, регионална конвергенција и	

дивергенција...).

6.1. Полови и осовине раста и развоја инструменти просторног планирања (примјери).

7. Регионални таксони (детерминанте, критеријуми извајања, хијерархија).

7.1. Интеррегионални и интрарегионални односи.

8. Регионалне структуре и регионални системи; Географске регије – физиономске, социо – економске, Планске регије, Нодалне регије, Проблемске регије.

8.1 Индикатори делимитације регионалних структура и регионалних система.

9. Функционална регионализација. Увод у проблематику функционалне регионализације и њене примјене у просторном планирању: Појам функционалног региона и функционалне регионализације; Функционална парадигма у регионализацији и регионализму; Функционалне регије инструменти регионалног развоја и регионалног планирања.

9.1. Принципи и методе делимитације функционалних региона: Принципи – системност, нодалност, комплементарност, компатибилност, конкурентност, хијерархичност. Методе – опште научне методе (аналитичке, синтезне, квантитативне, картографске и др.) и посебне (социоекономске и социогеографске).

10. Фактори функционалне хомогенизације града и окружења и њихове просторне импликације – индустријализација, урбанизација, деаграризација, развој саобраћаја и јавносоцијалне инфраструктуре.

10.1. Примјери модела функционалне хомогенизације града и регионалног окружења.

11. Просторни процеси, везе и односи у функционалним регионима.

11.1. Основне концепције развоја функционалних региона.

12. Типови функционалних региона и њихово умрежавање.

12.1. Морфолошки региони – англомерације, конурбације, мегалополиси; Социогеографски региони – метрополитански региони; Функционалноурбани региони – дневни урбани системи.

13. Структура функционалних региона (језгро – централно градско насеље, зона агломирања, гравитациона сфера, поље утицаја).

13.1. Функционални региони у домаћој и иностраној теорији и просторно-планерској пракси (функционални региони у: САД, Великој Британији, Француској, Њемачкој, Русији... Европској Унији).

14. Функционални региони инструменти регионалног планирања и регионалне интеграције и диференцијације Европске Уније.

14.1. Примјери функционалноурбаних региона у Европској унији и могућности њихове примјене у БиХ и Републици Српској.

15. Регионалне развојне политике ЕУ (кохезиона политика, трансгранична регионална сарадња и развој, проблемске регије...)

15.1. Примјери регионалних иницијатива у Европи, Босни и Херцеговини, и Републици Српској.

Методe наставe и савладавање градива:

Облици наставе су предавање, вјежбе, самостални семинарски радови студената под менторством наставника и сарадника, редовне консултације дискусије о случајевима из праксе. Предност наставним методама даје јасно структурирана настава са наглашеним заједничким радом и комуникацијом.

Литература:

1. Тошић, Д. (2012). Принципи регионализације, Универзитет у Београду, Географски факултет, Београд.

2. Вреск, М. (1990). Град у регионалном и урбаном планирању. Школска књига, Загреб. (теорија регионалног развоја и њихова примјена у регионализацији)
3. Вреск, М. (2002). Град и урбанизација. Школска књига, Загреб.
4. Оцић, Ч. (2005). Увод у региоекономику, Знамен, Београд.
5. Вреск М. (2002) Урбани системи у свијету, Школска књига, Загреб.
6. Грчић, М., Слукa, Н. А. (2006). Глобални градови, Географски факултет Универзитета у Београду и Географски факултет МГУ „М. Б. Ломоносов“, Београд.
7. Carter, Н. (1995). Urban geography, Arnold, London.
8. Живковић, М., Папић, Д., Станојевић, М. (2013). Трансгранични развој у функцији рјешавања регионалних диспаратитета Републике Српске, Обиљежавање 20. годишњице Географског друштва Републике Српске, Бања Лука, pp. 315-322.
9. Живковић, М., Мандић, М., Папић, Д., Станојевић, М. (2016) Cross-boundary cooperation as a factor of development of Bosnia and Herzegovina within the EU integration processes, International Journal of Economics and Management Systems, Vol. 1, pp. 208-213.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Похађање наставе - 10 бодова; Колоквијум – 20 бодова; Семинарски рад (презентација) – 10 бодова; Усмени испит – 60 бодова.

Похађање наставе	5	Домаћи задатак	Завршни испит	10
Активност на настави	5	Колоквиј	20	60

Посебна назнака за предмет:

-

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Миленко Живковић, ванр. проф.